

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie

Bezuidenhoutseweg 105-113

2594 AC Den Haag

T +31 (0)70 – 338 2700

Rekening: NL32 RABO 0357606760

www.lto.nl

secretariaat@lto.nl

Per e-mail verzonden:acm-post@acm.nl

Datum : 22 juli 2025
Ons kenmerk : 250722/EH
Onderwerp : **inbreng consultatie ACM/23/182341**

Geachte heer/mevrouw,

LTO Nederland dankt de ACM voor de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op het vernieuwde prioriteringskader voor transportcapaciteit op het elektriciteitsnet. Wij maken van deze gelegenheid gebruik om opnieuw aandacht te vragen voor een specifieke energietoepassing die naar onze overtuiging onderbelicht blijft in het huidige kader: **monomestvergisting**. Deze installaties vervullen een unieke rol in de verduurzaming van de landbouw, dragen bij aan de nationale klimaatdoelen én hebben potentie als **congestieverzachter** op het elektriciteitsnet.

Monomestvergisting voor energieproductie

(Collectieve) Monomestvergisting draagt op drie manieren bij aan de publieke belangen die de ACM in het kader centraal stelt:

- **Duurzaamheid:** het reduceert methaan- en stikstofemissies uit mestopslag en draagt bij aan de productie van hernieuwbaar gas
- **Betrouwbaarheid:** het verlaagt de piekbelasting op het elektriciteitsnet op laagspanning- en middenspanningsruimte doordat elektrificatie vermeden wordt. Verhogen van de productie van groen gas draagt bij aan meerdere integrale knelpunten van de energietransitie. Het verminderen van kosten voor elektrificatie en verzwaring van het netwerk bijvoorbeeld en meer mogelijkheden voor regelbaar/flexibel vermogen voor het bestaande gasnetwerk.
- **Betaalbaarheid:** het levert mestverwerking, mestverwaarding en energieproductie in één systeem, wat het verdienmodel van boeren versterkt. En deze vorm van energieproductie vraagt lage maatschappelijke kosten voor netverzwaring.

Daarnaast ondersteunt het klimaat mitigerende bedrijfsmodellen in de landbouw en draagt het bij aan regionale leveringszekerheid. Onder andere van primaire sectoren. Door het opnemen van deze energievoorzieningen als congestieverzachende maatregelen met prioriteit is het mogelijk in de processen van de Regionale Energie Strategieën (RES) plannen te ontwikkelen.

Wijziging prioriteringskader

Wij verzoeken de ACM om:

1. **Collectieve Monomestvergisting expliciet te erkennen als congestieverzachtende toepassing** die in aanmerking komt voor prioriteit bij het toekennen van transportcapaciteit. Parallel aan invoering van de bijmengverplichting waardoor meer mest vergist wordt, en de groengas productie toeneemt, kunnen klimaatdoelstellingen in de andere sectoren sneller worden gehaald. Zonder extra druk op het elektriciteitsnetwerk.
2. Een **subcategorie binnen de bestaande prioriteringscategorie "congestieverzachtters"** toe te voegen waarin energietoepassingen worden opgenomen die aantoonbaar:
  - Leiden tot een lager verbruik van elektriciteit op piekmomenten,
  - Gebruik maken van bestaande gasinfrastructuur,
  - Bijdragen aan klimaat- en milieudoelen.
3. Samen met netbeheerders en relevante overheden in overleg te treden over de **kaders voor aansluiting van vergistingsinstallaties** op plekken waar zij kunnen bijdragen aan netbalans en leveringszekerheid. Specifiek welke netvlakken daarvoor optimaal/geschikt zijn, inclusief een indicatie van de maximale aansluitcapaciteit/transportcapaciteit.

Boerenbedrijven kunnen met collectieve monomestvergisting bijdragen aan nationale energie- en klimaatdoelen én helpen bij het oplossen van de netcongestieproblematiek. Het is een maatregel die op korte termijn snel perspectief biedt aan een versnelling van verduurzaming en verlaging van belasting van het elektriciteitsnetwerk. LTO Nederland is ervan overtuigd dat het opnemen van deze installaties in het prioriteringskader bijdraagt aan een doelmatige en rechtvaardige benutting van de beperkte transportcapaciteit. Wij verzoeken de ACM daarom om deze zienswijze mee te nemen in de verdere aanscherping en uitvoering van het kader.

Met vriendelijke groet,

